

Wymagania edukacyjne, technika, podręcznik „Bądź bezpieczny na drodze”, klasa 4.(2025/26)

Semestr I

Moduły/zagadnienia	Podstawowe pojęcia i umiejętności
Poradnik uczestnika ruchu drogowego: Moja droga do szkoły. Zasady poruszania się pieszych. Przechodzenie przez jezdnię. Widoczny pieszy to bezpieczny pieszy Przejazdy kolejowe i tramwajowe. W środkach lokomocji.	Pojęcia: • kodeks Drogowy, • definicja drogi i jej elementów, • rodzaje dróg, • zasady poruszania się po drodze, • rodzaje przejść dla pieszych, • podstawowe znaki pionowe i poziome dla pieszych oraz rowerzystów, • sygnalizacja świetlna, • zasady reagowania na sygnały – kolejność reagowania, • ogólne zasady ruchu drogowego, elementy odblaskowe, • przejazdy kolejowe i tramwajowe oraz ich oznakowanie, • zasady przekraczania przejazdów szynowych, • zasady korzystania ze środków lokomocji. Umiejętności: • prawidłowe i bezpieczne korzystanie z drogi do/ze szkoły, • znajomość elementów drogi, • znajomość znaków dla pieszych, • umiejętne reagowanie na znaki drogowe, • prawidłowe przechodzenie przez jezdnię, • stosowanie zasad ruchu drogowego, • stosowanie elementów odblaskowych, • właściwe reagowanie na sposoby organizacji ruchu drogowego, • prawidłowe korzystanie ze środków lokomocji, • przestrzeganie drogowego savoir-vivre.
W czasie podróży: Przezorny podróżny. Wędrówki. Na górskich szlakach. Nad wodą i na wodzie. Na dworcach i w pociągach. Jazda warszawskim metrem.	Pojęcia: • zasady bezpieczeństwa podczas podróży, • rodzaje atlasów, przewodników i map, • rozkłady jazdy – drukowane oraz internetowe, • symbolika oznakowania dróg na mapie i w terenie, • wyznaczanie trasy podróży, • zasady podróżowania, przygotowanie do podróży/wędrówki, • zasady zachowania podczas podróży/ wędrówki/ wycieczki, • znaki i zasady bezpieczeństwa dla narciarzy, uczestników turystyki górskiej, żeglarzy, kajakarzy, użytkowników kąpielisk, • rodzaje ubioru i wyposażenia na wędrówkę, zasady pakowania plecaka, • telefony i aplikacje alarmowe, • zasady zachowania bezpieczeństwa na dworcach i w pociągach, • zasady funkcjonowania Metra w Warszawie. Umiejętności: • właściwe planowanie podróży, • umiejętne posługiwania się mapą, atlasem i przewodnikiem, • posługiwanie się rozkładem jazdy, • znajomość zasad przestrzegania bezpieczeństwa w podróży, • stosowanie zasad bezpieczeństwa w górach, lesie, nad jeziorem, rzeką oraz morzem, • znajomość telefonów i aplikacji alarmowych, • umiejętność dostosowania ubioru i wyposażenia bagażu do rodzaju aktywności sportowej lub turystycznej, • umiejętność właściwego przestrzegania zasad savoir-vivre w podróży.

Semestr II

Moduły/zagadnienia	Podstawowe pojęcia i umiejętności
Karta rowerowa: Dlaczego właśnie rower. Drogi rowerowe i przejazdy dla rowerzystów. Podstawowe rady dla rowerzystów. Przygotowanie roweru do jazdy. Sztuka jazdy na rowerze. Znaki i sygnały drogowe. Manewry na drodze. Kto ma pierwszeństwo na drodze.	Pojęcia: • użytkowanie roweru jako przykład zdrowego, sportowego spędzania czasu oraz dbania o środowisko naturalne, • definicja roweru według Kodeksu Drogowego, • historia wynalazków związanych z rowerem, • rodzaje rowerów, • infrastruktura drogowa przeznaczona dla rowerzystów i zasady jej użytkowania, • zasady ruchu drogowego obowiązujące rowerzystów oraz savoir-vivre na drodze, • znaki poziome i pionowe, sygnały drogowe, • rady dotyczące ubioru oraz elementów odblaskowych, • użytkowanie roweru, • przygotowania roweru do jazdy, • budowa i konserwacja roweru, • podstawowe wyposażenie roweru, • sztuka jazdy na rowerze, • manewry na drodze: włączanie do ruchu, zmiana pasa ruchu, wymijanie, omijanie, wyprzedzanie, skręcanie w prawo lub lewo, zawracanie, zatrzymanie pojazdu, • zachowanie na skrzyżowaniach – zasady pierwszeństwa przejazdu. Umiejętności: • znajomość wiedzy o historii roweru, jego wpływie na zdrowie człowieka i ochronę środowiska, utrwalenie wiedzy o zdrowym spędzaniu czasu wolnego, poznanie definicji roweru oraz jego rodzajów, umiejętne użytkowanie dróg dla rowerów, przestrzeganie zasad ruchu drogowego, poznanie i utrwalenie wiedzy o znakach i sygnałach drogowych, zapoznanie z zasadami z wiązanymi z przygotowaniem roweru do jazdy, poznanie i utrwalenie wiadomości o użytkowaniu roweru.
Ucz się pomagać sobie i innym: Wypadek drogowy – jak się zachować. Pierwsza pomoc – drobne urazy. Pierwsza pomoc – inne urazy.	Pojęcia: • wypadek drogowy, kolizja, • zasady zachowania podczas wypadku, • telefony i aplikacje alarmowe, • łańcuch ratunkowy/łańcuch przeżycia, • reanimacja, resuscytacja krążeniowo-oddechowa, pozycja boczna ustalona, • wyposażenie apteczki, • pierwsza pomoc przy drobnych urazach (krwawienie z nosa, drobne stłuczenia i skaleczenia, oparzenia), • pierwsza pomoc przy innych urazach (większe skaleczenie, stłuczenie, zwichnięcie, skręcenie, złamanie, ukąszenie i użądlenie) Umiejętności: poznanie i utrwalenie wiadomości dotyczących udzielania pierwszej pomocy.

Wymagania edukacyjne-ocena śródroczna

<u>OCENA</u> <u>semestralna</u>						TREŚCI
6	5	4	3	2	1	<u>Uczeń:</u> Nie wywiązuje się z obowiązków, nie podejmuje i nie wykonuje zadanych prac technicznych. <u>Uczeń:</u> Postawy i zachowania na lekcji: • nie przeszkadza innym w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, • na polecenie nauczyciela wykonuje proste czynności związane z przedmiotem, • pracę rozpoczyna bez wcześniejszego jej przemyślenia, • często jest nieprzygotowany do lekcji.

Uczeń:**Postawy i zachowania na lekcji:**

- jest bierny, nie zabiera głosu,
- wykonuje polecenia nauczyciela,
- potrafi wymienić, na czym polega planowanie pracy, ale na ogół jej nie planuje,
- napotykając trudności, szybko się zniechęca do dalszej pracy, trzeba go ponownie do niej motywować,
- na miejscu pracy często jest bałagan,
- narzędzi nie zawsze używa zgodnie z ich przeznaczeniem,
- sporadycznie jest nieprzygotowany do zajęć.

Praca indywidualna:

- zna zasady ruchu prawostronnego, szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania,
- wymienia rodzaje dróg i rozpoznaje ich elementy,
- rozumie potrzebę stosowania środków ostrożności podczas prowadzenia psów na drodze,
- wie, jakie znaki drogowe są szczególnie ważne dla pieszych,
- identyfikuje sygnały dawane przez policjanta kierującego ruchem,
- rozumie hierarchię ważności norm, znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym,
- zna rodzaje przejść przez jezdnie i ich oznakowania,
- zna zasady przechodzenia przez jezdnie w miejscach wyznaczonych i nieoznakowanych,
- zna znaki i sygnały drogowe związane z bezpieczeństwem na przejazdach tramwajowych i kolejowych,
- zna zasady przechodzenia przez skrzyżowania, przejazdy tramwajowe i kolejowe,
- rozpoznaje pojazdy uprzywilejowane w ruchu drogowym,
- wie, co to znaczy „być widzianym”,
- zna zasady poruszania się po drogach przy złej widoczności,
- zna elementy odblaskowe i umie je stosować,
- rozpoznaje znaki drogowe występujące w pobliżu przystanków komunikacji publicznej,
- odczytuje informacje z rozkładów jazdy na przystankach,
- zna zasady bezpiecznego oczekiwania na przystanku,
- wie o zagrożeniach mienia w środkach komunikacji publicznej,
- zna zasady właściwego wsiadania i wysiadania oraz bezpiecznego oddalania się z przystanku,
- wie, jakie prawa i obowiązki ma pasażer komunikacji publicznej oraz uczeń korzystający z autobusu szkolnego,
- zna obowiązki pasażera samochodu osobowego,
- zna zasady właściwego wsiadania i wysiadania z samochodu,
- wymienia zachowania pasażera, które przeszkadzają kierującemu samochodem,
- zna przeznaczenie rozkładów jazdy,
- identyfikuje znaki turystyczne, czyta drogowaskazy,
- zna zasady bezpiecznego zachowania na szlakach turystycznych,
- zna zasady bezpiecznego zachowania nad wodą i na wodzie,
- wie, w jaki sposób są oznaczone trasy narciarskie,
- zna telefony alarmowe i sposoby wzywania pomocy.

Uczeń:**Postawy i zachowania na lekcji:**

- czynnie uczestniczy w lekcji,
- zgłasza się do odpowiedzi,
- zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego planowanie pracy ma duże znaczenie dla właściwego jej przebiegu,
- potrafi zaprojektować miejsce pracy,
- nie zawsze utrzymuje na nim porządek,
- posługuje się narzędziami i urządzeniami, w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem,
- napotykając trudności, prosi o pomoc,
- potrafi współpracować z innymi,
- zdarzają mu się pojedyncze przypadki, że jest nieprzygotowany do lekcji.

Praca indywidualna:

- uzasadnia potrzebę ustanowienia zasad w ruchu drogowym,
- stosuje w życiu codziennym zasadę ruchu prawostronnego,
- wskazuje miejsca i okoliczności, w których mają zastosowanie zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania,
- charakteryzuje drogę w mieście i na wsi,
- rozumie kod graficzny znaków drogowych (kolor i kształt),
- przewiduje skutki nieprzestrzegania hierarchii ważności norm, znaków, sygnałów oraz poleceń w ruchu drogowym, klasyfikuje przejścia przez jezdnię w odniesieniu do bezpieczeństwa pieszych,
- rozpoznaje różne rodzaje skrzyżowań i ich oznakowania,
- poprawnie interpretuje i stosuje się do znaków i sygnałów na przejazdach tramwajowych i kolejowych,
- wyodrębnia elementy odróżniające pojazdy uprzywilejowane w ruchu od innych pojazdów,

- stosuje zasady bezpiecznego zachowania na drodze przy złej widoczności,
- wyjaśnia, gdzie, kiedy, jak i dlaczego należy nosić elementy odbłaskowe,
- posługuje się mapą komunikacyjną i planem miasta,
- umie zabezpieczyć własne mienie przed kradzieżą w czasie podróży,
- stosuje na co dzień zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania w miejscach publicznych,
- przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego wsiadania lub wysiadania z samochodu,
- wyjaśnia znaczenie stosowania w pojazdach pasów bezpieczeństwa oraz fotelików ochronnych,
- stosuje zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania w samochodzie,
- czyta rozkłady jazdy, rozumie oznaczenia i informacje podawane na szlakach turystycznych,
- czyta mapy i przewodniki turystyczne,
- stosuje zasady bezpieczeństwa związane z turystyką,
- wyjaśnia skróty GOPR i WOPR,
- planuje podstawowe wyposażenie apteczki turysty,
- umie przedstawić algorytm postępowania w razie nieszczęśliwego wypadku.

Uczeń:

Postawy i zachowania na lekcji:

- czynnie uczestniczy w lekcji,
- zgłasza się do odpowiedzi,
- zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie,
- zawsze przed rozpoczęciem pracy planuje ją,
- potrafi zaprojektować miejsce pracy i zawsze utrzymuje na nim porządek,
- posługuje się narzędziami i urządzeniami w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem,
- napotykając trudności, podejmuje próby ich przezwyciężenia, tylko w ostateczności prosi o pomoc,
- gdy dysponuje czasem, pomaga słabszym uczniom w pracy,
- potrafi kierować pracą innych (w grupie),
- zawsze przygotowany do lekcji.

Praca indywidualna:

- wyjaśnia, jak należy rozumieć zasadę ograniczonego zaufania w ruchu drogowym,
- klasyfikuje niebezpieczne zachowania pieszych, mogące być przyczyną wypadków drogowych,
- planuje sposoby poprawy bezpieczeństwa pieszych na drodze,
- przewiduje zagrożenia i wybiera bezpieczne przejścia przez jezdnie,
- wskazuje i omawia przykłady stosowania zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania przy przechodzeniu przez jezdnie,
- wyjaśnia konieczność ustępowania pierwszeństwa przejazdu pojazdom uprzywilejowanym w ruchu drogowym,
- planuje sposoby poprawy bezpieczeństwa pieszych na drodze w trudnych warunkach atmosferycznych i przy złej widoczności,
- planuje bezpieczną i najkrótszą trasę do wyznaczonego celu podróży,
- stosuje środki ostrożności w kontaktach z obcymi w miejscach publicznych,
- w czasie podróży środkami komunikacji publicznej i indywidualnej klasyfikuje zachowania pieszych i kierowców w odniesieniu do zagrożenia bezpieczeństwa.
- proponuje, jak zachęcać do dbania o przystanki komunikacji zbiorowej oraz środki transportu publicznego,
- planuje bezpieczną trasę wycieczkową, dostosowaną do możliwości wszystkich jej uczestników,
- wyjaśnia, na czym polega praca służb ratowniczych,
- analizuje zachowania narciarzy mogące zagrażać bezpieczeństwu własnemu i innych miłośników tego sportu,
- udziela pomocy w razie nieszczęśliwego wypadku.

Uczeń:

Postawy i zachowania na lekcji:

- jest kreatywny,
- często dzieli się swoimi pomysłami,
- inspiruje innych do aktywności,
- proponuje nowe rozwiązania rozpatrywanych problemów (konstrukcji itp.).

Praca indywidualna: j. w.

Wymagania edukacyjne-ocena roczna

OCENA						TREŚCI
6	5	4	3	2	1	Uczeń: Nie wywiązuje się z obowiązków, nie podejmuje i nie wykonuje zadanych prac technicznych Uczeń: Postawy i zachowania na lekcji: - nie przeszkadza innym w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, - na polecenie nauczyciela wykonuje proste czynności związane z przedmiotem, - pracę rozpoczyna bez wcześniejszego jej przemyślenia, - często jest nieprzygotowany do lekcji. Uczeń: Postawy i zachowania na lekcji: - jest bierny, nie zabiera głosu, - wykonuje polecenia nauczyciela, - potrafi wymienić, na czym polega planowanie pracy, ale na ogół jej nie planuje, - napotyka trudności, szybko się zniechęca do dalszej pracy, trzeba go ponownie do niej motywować, - na miejscu pracy często jest bałagan, - narzędzi nie zawsze używa zgodnie z ich przeznaczeniem, - sporadycznie jest nieprzygotowany do zajęć. Praca indywidualna: - zna ogólne zasady użytkowania roweru, - rozpoznaje elementy obowiązkowego wyposażenia roweru, - wykonuje proste czynności związane z obsługą roweru, - zna warunki uzyskania karty rowerowej, - poprawnie wykonuje zadania praktyczne z techniki jazdy rowerem, - zna znaczenie używania kasku rowerowego, odpowiedniego ubrania i elementów odbłaskowych, - wymienia miejsca na drogach publicznych, wydzielone do jazdy rowerem, - identyfikuje znaki i sygnały drogowe dla rowerzystów, - zna zasady poruszania się po drogach rowerowych, - wyjaśnia, na czym polegają poszczególne manewry, - odczytuje znaki drogowe związane z wykonywaniem manewrów, - zna sygnały i znaki drogowe ważne dla pieszych i rowerzystów, - zna znaki pionowe i poziome związane z udzielaniem pierwszeństwa przejazdu, - wie, kto ma pierwszeństwo na prostym odcinku drogi, - zna rodzaje skrzyżowań i obowiązujące na nich zasady pierwszeństwa przejazdu, rozpoznaje sygnały i znaki drogowe na przejazdach kolejowych i tramwajowych, - zna przyczyny wypadków drogowych spowodowanych przez rowerzystów, - zna zasady postępowania w razie uczestnictwa w wypadku lub jego zauważenia, - wie, co to są czynności natychmiastowe, - wie, jak się zachować wobec osoby przytomnej lub nieprzytomnej, - wie, dlaczego stosuje się rękawiczki ochronne podczas udzielania pierwszej pomocy, zna numery telefonów alarmowych, - umie wezwać pomoc i udzielić wyczerpujących informacji o zdarzeniu, - zna podstawowe wyposażenie apteczki pierwszej pomocy, - zna sposoby ochrony młodszych dzieci przed nieszczęśliwymi wypadkami. Uczeń: Postawy i zachowania na lekcji: - czynnie uczestniczy w lekcji, - zgłasza się do odpowiedzi, - zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie, - potrafi wyjaśnić, dlaczego planowanie pracy ma duże znaczenie dla właściwego jej przebiegu, - potrafi zaprojektować miejsce pracy, - nie zawsze utrzymuje na nim porządek, - posługuje się narzędziami i urządzeniami, w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem, - napotyka trudności, prosi o pomoc, - potrafi współpracować z innymi, - zdarzają mu się pojedyncze przypadki, że jest nieprzygotowany do lekcji.

Praca indywidualna:

- zna informacje zawarte w instrukcji obsługi roweru i umie z nich korzystać,
- rozumie działanie przekładni łańcuchowej,
- rozumie konieczność doskonalenia techniki jazdy rowerem,
- jeździ rowerem w kasku ochronnym,
- charakteryzuje drogi rowerowe, zgodnie z ich oznakowaniem,
- stosuje wymaganą ostrożność na przejazdach dla rowerzystów,
- prezentuje właściwy sposób wykonania poszczególnych manewrów,
- rozróżnia rodzaje, kształty i barwy znaków drogowych,
- przyporządkowuje treść znaku do danej sytuacji drogowej,
- rozpatruje zasady pierwszeństwa przejazdu zgodnie z hierarchią postępowania w ruchu drogowym,
- przewiduje zagrożenia wynikające z niestosowania się do znaków drogowych,
- analizuje okoliczności i sytuacje mogące zagrażać bezpieczeństwu rowerzystów oraz innych uczestników ruchu drogowego,
- analizuje przyczyny wypadków i sposoby zapobiegania im,
- potrafi ocenić sytuację na miejscu wypadku i swoje możliwości udzielenia pomocy,
- umie zabezpieczyć miejsce wypadku,
- umie udzielić pierwszej pomocy w drobnych urazach,
- umie wskazać zagrożenia bezpieczeństwa młodszych dzieci.

Uczeń:**Postawy i zachowania na lekcji:**

- czynnie uczestniczy w lekcji,
- zgłasza się do odpowiedzi,
- zadania powierzone przez nauczyciela wykonuje samodzielnie,
- zawsze przed rozpoczęciem pracy planuje ją,
- potrafi zaprojektować miejsce pracy i zawsze utrzymuje na nim porządek,
- posługuje się narzędziami i urządzeniami w sposób bezpieczny, zgodnie z ich przeznaczeniem,
- napotykając trudności, podejmuje próby ich przezwyciężenia, tylko w ostateczności prosi o pomoc,
- gdy dysponuje czasem, pomaga słabszym uczniom w pracy,
- potrafi kierować pracą innych (w grupie),
- zawsze przygotowany do lekcji.

Praca indywidualna:

- przewiduje zagrożenia wynikające z jazdy niesprawnym rowerem,
- planuje dodatkowe wyposażenie roweru i rowerzysty, zwiększające jego bezpieczeństwo na drodze,
- potrafi zaprojektować sposób doskonalenia jazdy rowerem i zachęca do tego innych, formułuje problem wspólnego korzystania z dróg rowerowych przez pieszych i rowerzystów, przewiduje zagrożenia wynikające z niewłaściwego wykonywania manewrów,
- selekcjonuje zachowania pieszych i rowerzystów zagrażające ich bezpieczeństwu w pobliżu przejazdów kolejowych i tramwajowych,
- poprawnie interpretuje znaczenie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych uczestników ruchu drogowego,
- podejmuje działania związane z niesieniem pomocy poszkodowanym,
- projektuje rozwiązania poprawy bezpieczeństwa młodszych dzieci w domu i na podwórku.

Uczeń:**. Postawy i zachowania na lekcji:**

- jest kreatywny,
- często dzieli się swoimi pomysłami,
- inspiruje innych do aktywności,
- proponuje nowe rozwiązania rozpatrywanych problemów (konstrukcji itp.).

Praca indywidualna: j. w.